

AMERIKANSKI SLOVENEC

American In Spirit: Foreign In Language Only
Best advertising medium to reach a quarter million
Slovenians in the United States. Rates on request

Katoliški list za slovenske delavce v Ameriki in glasilo D. S. D.

Organ of the Best Element of Americanized Slov-
enians. It covers News and Contains Matters of
Special Importance to Them Not Found Elsewhere

ŠTEVILKA 77.

JOLIET, ILLINOIS. 20. AVGUSTA 1918.

LETNIK XXVII.

Aliiranci prodirajo v Pikardiji in Flandriji.

Važno mesto Roye, med Amiensom in Soissonsom, Nemci trdovratno branijo, ali zmanj.

AMERIČANI NEPREMAGLJIVI.

Avstrijiči namerjavajo novo ofenzivo na laški fronti.

ZAPADNA FRONTA.

True translation filed with the post master at Joliet, Ill., on August 20, 1918 as required by the act of October 6, 1917

Berlin priznava umik.

Berlin, prek Londona, 15. avg. — Da so Nemci zapustili postojanke bližu Puisieux in Beaumont-Hamela, ki ležijo severno od Alberta, priznava danes izdanu nemško uradno naznanilo.

True translation filed with the post master at Joliet, Ill., on August 20, 1918 as required by the act of October 6, 1917

Britanci Nemcem za petami.

London, 15. avg. (Po Associated Press.) — Severno od Somme, med Albertom in Arrasom, se Nemci dalje umikajo in Britanci se držijo v tesnem stiku z njimi.

Dosedaj so Nemci končno opustili mesta Beaumont-Hamel, Serre, Bucquoy in Puisieux-au-Mont ter na več točkah prekoračili reko Ancre, a Britanci jim sledi za petami.

Nobenega uradnega pojasnila še ni o nemškem umikanju na tej fronti.

True translation filed with the post master at Joliet, Ill., on August 20, 1918 as required by the act of October 6, 1917

Bombardovali Pariz.

Pariz, 16. avg. — Več bomb so spustili v pariškem okrožju pozno snoči nemški zrakoplovi, pravi danes zgodaj izdanu uradno naznanilo. Bilo je samo nekaj žrtev.

True translation filed with the post master at Joliet, Ill., on August 20, 1918 as required by the act of October 6, 1917

Nemci napadli s plinom.

Z američko armado na fronti ob Vesli, 16. avg. (Po Associated Press.) — Nemci so podjeli združen plinov, topniški in iz zraka bombarduječ napad na Francoze in Američane ob Vesli v petek za ranega dne. To je bilo v povračilo za bombardirajoč napad po američkih zrakoplovcih na mostove čez Aisno pozno v četrtek.

True translation filed with the post master at Joliet, Ill., on August 20, 1918 as required by the act of October 6, 1917

Aliiranci napredovali.

London, 16. avg. — Francoske in kandske čete so napredovale proti Nemcem na fronti več nego treh milij, med Goyencourtom in Laucourtom (Maucourt?), zapadno od mesta Roye,

po nocoj izdanem francoskem uradnem naznanilu.

V Bois de Loges, pet milij južno od Roye, so Francozi tudi prodri daleč.

Haig poroča pridobitev.

Nocojšnje poročilo od gen. Haiga, govorčče o istem podjetju, pravi, da so Britanci v četrtek zvečer odobili močen nemški protinapad pri Damery ter danes v sodelovanju s Francozi znatno napredovali v smeri Fresnoy-Roye in Fransartu.

Ta dva kraja ležita severno od severozapadno od Roye, prvi kake tri milije daleč.

True translation filed with the post master at Joliet, Ill., on August 20, 1918 as required by the act of October 6, 1917

Francoski uspehi.

S francosko armado na Francoskem, 16. avg. (Po Associated Press.) — Aliirske čete so zasedle Villers-Les Roye, in St. Aulin ter despole do svoje starije linije zakopov vzhodno od Armancourtja. Dalje severno so pritiskele naprej proti liniji Chaulnes-Roye in zavezle Damery-host.

Ostrobojevanje se nadljuje vzhodno od Armancourtja. Ravnino zapadno od Lassignyja je bil živahen spopad za slenski zakop sredi Plessier-parka. Boj se je končal v zmagi za Francoze.

True translation filed with the post master at Joliet, Ill., on August 20, 1918 as required by the act of October 6, 1917

Američani zavzeli vas.

Z američko armado v Lotaringiji, 17. avg. (Po Associated Press.) — Američani so zavzeli vas Trappe in ukoreninili znaten nemški umol v aliirske liniji davi zarana. Ujetnikov so dobili Američani in Nemci so očividno utrpeli težkih izgub na usmrćenih in ranjencih.

True translation filed with the post master at Joliet, Ill., on August 20, 1918 as required by the act of October 6, 1917

Nemško poročilo.

Berlin, 17. avg., prek Londona, — Aliiranci so včeraj podjemali močne napade proti Nemcem na obih straneh mesta Roye, po danes izdanem naznanilu vojnega urada. Ti na padi so se razširjali, dokler niso obsegali ozemlja od soseščine Chaulnesa do soseščine Lassignyja, ali Nemci so jih odobili.

True translation filed with the post master at Joliet, Ill., on August 20, 1918 as required by the act of October 6, 1917

Francozi prodirajo.

Pariz, 17. avg. — Francozi so nenehoma udarili danes v novem odseku in prodri v nemške linije med pikardijsko in soissons-reimsko fronto, je naznanil nocoj vojnega urad.

Sovařnikove postojanke so bile zavezle na fronti več nego treh milij, leč skoraj eno miljo v okraju Autrec-

hes, devet milij zapadno in severno od Soissons.

Nadlige napredovanje na obih straneh reke Avre je bilo porano. Zavzetje Camp-de-Cesarja, poldruge milije severozapadno od Roye, je bilo potrjeno.

Canny-sur-Matz, dve milji severozapadno od Lassignyja, je bil tudi zavzet, dočim so francoske čete prodri do predkrajev Benrāgnesa, tri milije jugozapadno od Roye. Francozi so ujeli 1,000 Nemcov severno in južno od reke Avre v zadnjih štirindvajsetih urah.

Haig poroča pridobitev.

Nocojšnje poročilo od gen. Haiga, govorčče o istem podjetju, pravi, da so Britanci v četrtek zvečer odobili močen nemški protinapad pri Damery ter danes v sodelovanju s Francozi znatno napredovali v smeri Fresnoy-Roye in Fransartu.

Ta dva kraja ležita severno od severozapadno od Roye, prvi kake tri milije daleč.

True translation filed with the post master at Joliet, Ill., on August 20, 1918 as required by the act of October 6, 1917

Francoska križarka potopljena.

London, 17. avg. — Stara francoska križarka "Duperit Thouars" je bila potopljena po nemškem podmornškem čolnu, je bilo uradno naznanjeno danes. Trinajst mornarjev je pogrešanih. Američki rušilci so rešili druge.

True translation filed with the post master at Joliet, Ill., on August 20, 1918 as required by the act of October 6, 1917

Haig prodira dalje.

London, 18. avg. — Aliiranci nadalje potiskajo sovražnike nazaj na raznih točkah v Pikardiji in tudi v Flandriji. Nocojšnje naznanilo vojnega urada pravi, da so britanske čete zapadno od Armentièresa porinile svojo linijo kaže miljo naprej na štiri milje široki fronti med Viex Berquinom in Bailleulom.

True translation filed with the post master at Joliet, Ill., on August 20, 1918 as required by the act of October 6, 1917

Haig prodira dalje.

London, 18. avg. — Aliiranci nadalje potiskajo sovražnike nazaj na raznih točkah v Pikardiji in tudi v Flandriji. Nocojšnje naznanilo vojnega urada pravi, da so britanske čete zapadno od Armentièresa porinile svojo linijo kaže miljo naprej na štiri milje široki fronti med Viex Berquinom in Bailleulom.

True translation filed with the post master at Joliet, Ill., on August 20, 1918 as required by the act of October 6, 1917

Nemci se umikajo v Flandriji

To napredovanje je v flandrskem okrožju, kjer so Nemci pred dvema dnevoma umeknili svoje linije dve milji na fronti kakih desetih milj.

Daleje proti jugu na soninskem bojišču so aliiranci napredovali proti vzhodu med vasema Chilly in Fransart, ki ležita severno od Roye, ki je dejansko obkoljen po Francozih in Britancih.

LAŠKA FRONTA.

True translation filed with the post master at Joliet, Ill., on August 20, 1918 as required by the act of October 6, 1917

Nemci se umikajo v Flandriji

To napredovanje je v flandrskem okrožju, kjer so Nemci pred dvema dnevoma umeknili svoje linije dve milji na fronti kakih desetih milj.

Daleje proti jugu na soninskem bojišču so aliiranci napredovali proti vzhodu med vasema Chilly in Fransart, ki ležita severno od Roye, ki je dejansko obkoljen po Francozih in Britancih.

Nemci se umikajo v Flandriji

To napredovanje je v flandrskem okrožju, kjer so Nemci pred dvema dnevoma umeknili svoje linije dve milji na fronti kakih desetih milj.

True translation filed with the post master at Joliet, Ill., on August 20, 1918 as required by the act of October 6, 1917

Francozi prodirajo.

Pariz, 17. avg. — Francozi so nenehoma udarili danes v novem odseku in prodri v nemške linije med pikardijsko in soissons-reimsko fronto, je naznanil nocoj vojnega urad.

Sovařnikove postojanke so bile zavezle na fronti več nego treh milij, leč skoraj eno miljo v okraju Autrec-

hies, devet milij zapadno in severno od Soissons.

Nadlige napredovanje na obih straneh reke Avre je bilo porano. Zavzetje Camp-de-Cesarja, poldruge milije severozapadno od Roye, je bilo potrjeno.

Canny-sur-Matz, dve milji severozapadno od Lassignyja, je bil tudi zavzet, dočim so francoske čete prodri do predkrajev Benrāgnesa, tri milije jugozapadno od Roye. Francozi so ujeli 1,000 Nemcov severno in južno od reke Avre v zadnjih štirindvajsetih urah.

Haig poroča pridobitev.

Nocojšnje poročilo od gen. Haiga, govorčče o istem podjetju, pravi, da so Britanci v četrtek zvečer odobili močen nemški protinapad pri Damery ter danes v sodelovanju s Francozi znatno napredovali v smeri Fresnoy-Roye in Fransartu.

Ta dva kraja ležita severno od severozapadno od Roye, prvi kake tri milije daleč.

True translation filed with the post master at Joliet, Ill., on August 20, 1918 as required by the act of October 6, 1917

Američni odbiti ob Piavi.

Rim, 18. avg. — Današnje naznanilo vojnega urada se glasi:

"Od strelja do Asiaga, v okrožju Grappe in ob doljni Piavi so bili osamljeni topniški boji. Bili niso prešli."

True translation filed with the post master at Joliet, Ill., on August 20, 1918 as required by the act of October 6, 1917

Američni odbiti ob Piavi.

Rim, 18. avg. — Današnje naznanilo vojnega urada se glasi:

"Od strelja do Asiaga, v okrožju Grappe in ob doljni Piavi so bili osamljeni topniški boji. Bili niso prešli."

True translation filed with the post master at Joliet, Ill., on August 20, 1918 as required by the act of October 6, 1917

Američni odbiti ob Piavi.

Rim, 18. avg. — Današnje naznanilo vojnega urada se glasi:

"Od strelja do Asiaga, v okrožju Grappe in ob doljni Piavi so bili osamljeni topniški boji. Bili niso prešli."

True translation filed with the post master at Joliet, Ill., on August 20, 1918 as required by the act of October 6, 1917

Američni odbiti ob Piavi.

Rim, 18. avg. — Današnje naznanilo vojnega urada se glasi:

"Od strelja do Asiaga, v okrožju Grappe in ob doljni Piavi so bili osamljeni topniški boji. Bili niso prešli."

True translation filed with the post master at Joliet, Ill., on August 20, 1918 as required by the act of October 6, 1917

Američni odbiti ob Piavi.

Rim, 18. avg. — Današnje naznanilo vojnega urada se glasi:

"Od strelja do Asiaga, v okrožju Grappe in ob doljni Piavi so bili osamljeni topniški boji. Bili niso prešli."

True translation filed with the post master at Joliet, Ill., on August 20, 1918 as required by the act of October 6, 1917

Američni odbiti ob Piavi.

Rim, 18. avg. — Današnje naznanilo vojnega urada se glasi:

"Od

Amerikanski Slovenec

Ustanovljen l. 1891.

Prvi, največji in edini slovenski-katoliški list za slovenske delavce v Ameriki ter glasilo Družbe sv. Družine.

Izdaja ga vsaki torek in petek Slovensko-Ameriška Tiskovna Družba Inkorp. l. 1899.
v lastnem domu, 1006 N. Chicago St. Joliet, Illinois.
Telefoni: Chicago in N. W. 100.

Naročnina:

Za Združene države na leto.... \$2.50
Za Združene države za pol leta \$1.50
Za inozemstvo na leto..... \$3.50
Za inozemstvo za pol leta..... \$2.00

PLAČUJE SE VNPREJ.

Dopisi in denarne pošiljatve naj se pošiljajo na:

AMERIKANSKI SLOVENEC
Joliet, Illinois.

Pri spremembni bivališča prosimo naročnike, da nam natančno naznamo POLEG NOVEGA TUDI STARI NASLOV.

Dopise in novice priobčujemo brezplačno; na poročila brez podpisa se ne oziramo.

Rokopisi se ne vračajo.

Cenik za oglase pošljemo na prošnjo.

AMERIKANSKI SLOVENEC
Established 1891.

Entered as second class matter March 11th, 1913, at the Post Office at Joliet, Ill., under the act of March 3rd, 1879.

The first, largest and only Slovenian Catholic Newspaper for the Slovenian Workingmen in America, and the Official Organ of Holy Family Society.

Published Tuesdays and Fridays by the SLOVENIC-AMERICAN PTG. CO. Incorporated 1899.

Slovenic-American Bldg., Joliet, Ill.

Advertising rates sent on application.

Iz slovenskih naselbin.

Joliet, Ill., 19. avg. — Solske počitnice se bližajo svojemu koncu. V "Cerkvenem Glasniku" naše cerkev sv. Jožefa, razdeljenem zadnjo nedeljo, citamo:

Dne 3. septembra ob 8. uri z daritvijo sv. maše se zoper začne šola za našo mladino. Ni nam potreba paudarjati po trebe šole za vsakega mladega človeka: saj je vsakemu znano, kako ojstre so postave, ki zahitljajo od staričev, da pošljajo svoje otroke v šolo in zraven tega, kateri stariši v resnici ljubijo svoje otroke, bodo pazili nato, da se v mladost načuja vsega potrebnega za poznejše življenje.

Saj v sedanjih časih in posebno v tej deželi prav malo velja oni, kateri ni dobro izšolan. — Zatorej naj pazijo stariši, da bodo pošljili svoje otroke redno in pridno v šolo ako jim je sreča otrok pri srcu. — Naj se ponaša kak kraj s čemurkoli se hodi — večjega ponosa ni za noben kraj, ne za župnijo, ne za narod, kakor če imam dobro mladino, dobre fante in dekleta. Da se bode to zgodilo tukaj, potrebna je dobra krščanska vzgoja, katero bodo otroci dobivali v svoji domači, župnijski šoli, v kateri bodo prejeli podute potreben za življenje. Katoliške šole so ne samo učilne, ampak so tudi vzgojvalnice objedinjen, ker se otroci ne nauče same znanosti, ampak se skrbti tudi za duševne zmožnosti, da volja in vest ne opesata. ZAKAJ, kaj pomaga človeku vsa vednost, če po veri ne živi in ne najde tako poti do nebes. In ta pot do nebes se otrokom pokaže zlasti v katoliški šoli, kjer se otroci versko vzgajajo, kjer se nadaljujejo nauki, kateri so njih katoliški stariši začeli v zgodnji mladosti. — Boj proti katoliškim šolam je hud ne samo od strani nasprotnikov sv. katoliške vere, ampak tega protivverskega strupa se načelijo tudi katoličani v svojem občevanju z drugoverci. Kako žalostno je sličati naše lastne rojake govoriti proti katoliškim šolam in hvaliti javne šole, slavljivno sami niso hodili niti v javno, niti v drugo v tej deželi. — Zatorej vsi oni stariši, kateri želite svoje otroke prav vzgojiti, pošljite jih v svojo domačo, slovensko in katoliško šolo in — Bog Vas bode zato gočno blagoslovil.

G. Maks Rolič, jolietski Slovenec, ki je odšel dne 26. julija kot prostovoljec v jugoslovansko armedo, se že pelje v Afriko. "C. A." z dne 14. t. m. poroča o tem: Iz Canada nam piše stotnik Fon, da je pretečeno so-

boto odpravil zoper 700 jugoslovanskih prostovoljcov na vežbališče v Bizerti, Afriki. Med njima sta bila dva Slovenca Louis Jager in M. Rolič. Nadaljnji 600 jih čaka v taborišču Levis, Canada, prihodnjega transporta. Stotnik Fon naznana, da se zadnje čase Jugoslovani jako zanimajo za balkansko fronto. Prostovoljci se dnevno oglašajo.

— Miss Marie Sekola, Indiana St., se nahaja od sobote na počitnicah v So. Chicagu pri Mrs. Annie Fr. Černe, katera stanuje blizu slovenske cerkve. V soboto se vrne domov.

— Pozor! Prejeli smo slednje vabilo: Pozor! Pozor! V nedeljo 1. septembra ob 1/211 uri dopoldne boslovesno blagoslovljena nova slovenska cerkev sv. Roka na 6. in Crosat cesti, La Salle, Ill. Pred blagoslovljenjem bo po mestu velika parada vseh povabljenih slovenskih in drugih društev. Po cerkvenem opravlju odkrakajo z godo vsa društva in udeleženci na velikanski piknik v Olympic park, 16 in Crosat cesta. Ne skrbite, kaj bo ste jedli, kaj boste pili, za vse to bo preskrbljeno tam! Vrheta bo vsakovrstni zabav v obliki: petje, ples, kegljanje, streljanje na race itd. Sodelovalo bo slavnobzano jolietsko Pevsko društvo sv. Cecilije, lasalške "Slovenija" in dr. Ves popoldan in zvezcer bo svirala najboljša godba tukajšnjega mesta. Cisti dohodek je namenjen za novo cerkev. Vsi Sloveni in Slovani ste prijazno poščeni in vabljeni, Pridite in pomagajte nam! — Odbor.

— Opozarjam naše jolietski čitalce na spodaj priobčeni naznani g. Geo. Stonicha. Prvo naznani navaja podrobnosti o skupni vojnički članov društva sv. Družine št. 1. D. S. D. blagoslovljenju nove zastave bratskega društva v Ottawi, Ill., due 25. avgusta, t. j. prihodnji nedeljo. In drugo naznani omenja podrobnosti o skupni vojnički članov društva v La Salle, Ill., dne 1. septembra, t. j. prvo nedeljo prihodnjega meseca.

— Pisma v jolietskem poštnem uradu imajo: Angel Martin, Kramar Ana.

NAZNANILO.

Joliet, Ill., 14. avg. — Na znanje članom Društva sv. Družine št. 1. D. S. D. Joliet, Ill.

Glede vožnje v Ottawa, Ill., dne 25. avgusta so cene slednje:

Special Car za 40 ali več oseb, tja in nazaj, za osebo \$1.35

Special Car za 100 ali več oseb, tja in nazaj, za osebo, ... \$1.08

Toda vsi člani, kateri hočejo se udeležiti slavnosti, ki jo prirede Društvo sv. Družine št. 5 v Ottawi, Ill., ob času blagoslovljenja društvene zastave, se oglašate pri predsedniku Geo. Stonichu in plačajte svojo vožnjo najzadnje do dne 22. avgusta, da potem odbor lahko preskrbi posebno kar za isti dan.

Bratski pozdrav!

Geo. Stonich, predsednik

NAZNANILO.

Joliet, Ill., 19. avg. 1918. — Združeni pripravljalni odbor vseh jolietskih slovenskih društev naznana slednje:

Glede vožnje v La Salle, Ill., ob času blagoslovljenja lasalške nove slovenske cerkev sv. Roka, ki se bo vršilo dne 1. septembra t. l., je program kakor sledi:

Cena za vožnjo v posebni pocestni kari v La Salle in nazaj na osebo, \$1.40.

Kare odidejo iz tukajšnje postaje ob polostmi (7:30) uri zjutraj ter nazaj ob 6. uri zvečer.

Tikei ali voznji listek si mora vsak kupiti še ta teden, ker tako zahteva Street Car Company, da zna en teden poprej, koliko kar bomo rabili. Tikei dobiti pri tajnikih in predsedničnih društiev.

Obenem vas odbor vladivo vabi, da bi se udeležili te izvanredne slavnosti v največjem številu ter s tem izkazali svojo navdušenost inčast in prijaznost našim sosedom Lásalškim Slovencem. Zatorej na svidenje dne 1. septembra v La Salle, Ill.!

Z bratskim pozdravom
Za pripravljalni odbor

Geo. Stonich.

VESTI IZ DOMOVINE.

(Jug. Čas. Urad, Washington, D. C.)

Narodne vezenine na Kranjskem. — Zbral Albert Šiš, založila Ig. pl. Kleinmayr & Ferd. Bamberger. Pod gornjim naslovom so izšli štirje zvezki načrtov zemlin, ki obsegajo 17 listov s 121 vzorcemi, posneti so po gorenjskih narodnih vezeninah, ki jih hrani deželni muzej. Martiljiv zbiratelj g. Albert Šiš pravi v četrttem zvezku: "Vezna tehnika je bila na Kranjskem nekdaj zelo razvita. O tem nam pričajo krasne narodne vezenine na narodnih oblekah, namiznih in olтарnih prtih, prtičih, brisalkah, prevlakah za blazine, rjulah, itd. Bogato zbirko vezenin hrani deželni muzej v Ljubljani. Precej jih je tudi zasebnih zbirkah, a mnogo se jih je sčasoma pogubilo in brezmiseln uni-

čilo, največ pa jih je, žal, prešlo po dobičkažljivih prekupcih v tujino. Vse te vezenine so izvršile pridne roke naših vrhli žena in deklet v minuli dobi. Nekateré segajo v 16. stoletje". Vešeli nas, da se je vendar nekdo spomnil naših narodnih vezenin in ki jih hoče zoper razširiti med slovenski narod, čigar last so. Ko sem dobil t. nad vse okusno opremljene prve štiri zvezke v roke, sem se čudil, kako je to, da se že poprej ni nikdo obrogal za naše narodno vezenje, ampak smo čakali in se zanj prav nič nismo zmenili. Hrvatje se so veliko pred nami začeli brigati za svojo narodno umetnost in pred dobrim letom je pričel list "Krijes" izdajati posebno knjižico ne samo narodnih vezenin, ampak sploh narodnih ročnih del. Pri nas smo pričeli. G. Šiš nam obeta še veliko več. Izdati bo skupaj 22 zvezkov v štirih delih. Prvi del, ki obsegajo vzorce gorenjskih vezenin, je izšel drugi bo obsegal dolenske, tretji bele, četrti pa pisane vezenine in vse Kranjske. Slovenskemu ženstvu najtopljeje priporočamo to krasno zbirko, potrebitno in pred dobrim letom je pričel list "Krijes" izdajati posebno knjižico ne samo narodnih vezenin, ampak sploh narodnih ročnih del. Pri nas smo pričeli. G. Šiš nam obeta še veliko več. Izdati bo skupaj 22 zvezkov v štirih delih. Prvi del, ki obsegajo vzorce gorenjskih vezenin, je izšel drugi bo obsegal dolenske, tretji bele, četrti pa pisane vezenine in vse Kranjske. Slovenskemu ženstvu najtopljeje priporočamo to krasno zbirko, potrebitno in pred dobrim letom je pričel list "Krijes" izdajati posebno knjižico ne samo narodnih vezenin, ampak sploh narodnih ročnih del. Pri nas smo pričeli. G. Šiš nam obeta še veliko več. Izdati bo skupaj 22 zvezkov v štirih delih. Prvi del, ki obsegajo vzorce gorenjskih vezenin, je izšel drugi bo obsegal dolenske, tretji bele, četrti pa pisane vezenine in vse Kranjske. Slovenskemu ženstvu najtopljeje priporočamo to krasno zbirko, potrebitno in pred dobrim letom je pričel list "Krijes" izdajati posebno knjižico ne samo narodnih vezenin, ampak sploh narodnih ročnih del. Pri nas smo pričeli. G. Šiš nam obeta še veliko več. Izdati bo skupaj 22 zvezkov v štirih delih. Prvi del, ki obsegajo vzorce gorenjskih vezenin, je izšel drugi bo obsegal dolenske, tretji bele, četrti pa pisane vezenine in vse Kranjske. Slovenskemu ženstvu najtopljeje priporočamo to krasno zbirko, potrebitno in pred dobrim letom je pričel list "Krijes" izdajati posebno knjižico ne samo narodnih vezenin, ampak sploh narodnih ročnih del. Pri nas smo pričeli. G. Šiš nam obeta še veliko več. Izdati bo skupaj 22 zvezkov v štirih delih. Prvi del, ki obsegajo vzorce gorenjskih vezenin, je izšel drugi bo obsegal dolenske, tretji bele, četrti pa pisane vezenine in vse Kranjske. Slovenskemu ženstvu najtopljeje priporočamo to krasno zbirko, potrebitno in pred dobrim letom je pričel list "Krijes" izdajati posebno knjižico ne samo narodnih vezenin, ampak sploh narodnih ročnih del. Pri nas smo pričeli. G. Šiš nam obeta še veliko več. Izdati bo skupaj 22 zvezkov v štirih delih. Prvi del, ki obsegajo vzorce gorenjskih vezenin, je izšel drugi bo obsegal dolenske, tretji bele, četrti pa pisane vezenine in vse Kranjske. Slovenskemu ženstvu najtopljeje priporočamo to krasno zbirko, potrebitno in pred dobrim letom je pričel list "Krijes" izdajati posebno knjižico ne samo narodnih vezenin, ampak sploh narodnih ročnih del. Pri nas smo pričeli. G. Šiš nam obeta še veliko več. Izdati bo skupaj 22 zvezkov v štirih delih. Prvi del, ki obsegajo vzorce gorenjskih vezenin, je izšel drugi bo obsegal dolenske, tretji bele, četrti pa pisane vezenine in vse Kranjske. Slovenskemu ženstvu najtopljeje priporočamo to krasno zbirko, potrebitno in pred dobrim letom je pričel list "Krijes" izdajati posebno knjižico ne samo narodnih vezenin, ampak sploh narodnih ročnih del. Pri nas smo pričeli. G. Šiš nam obeta še veliko več. Izdati bo skupaj 22 zvezkov v štirih delih. Prvi del, ki obsegajo vzorce gorenjskih vezenin, je izšel drugi bo obsegal dolenske, tretji bele, četrti pa pisane vezenine in vse Kranjske. Slovenskemu ženstvu najtopljeje priporočamo to krasno zbirko, potrebitno in pred dobrim letom je pričel list "Krijes" izdajati posebno knjižico ne samo narodnih vezenin, ampak sploh narodnih ročnih del. Pri nas smo pričeli. G. Šiš nam obeta še veliko več. Izdati bo skupaj 22 zvezkov v štirih delih. Prvi del, ki obsegajo vzorce gorenjskih vezenin, je izšel drugi bo obsegal dolenske, tretji bele, četrti pa pisane vezenine in vse Kranjske. Slovenskemu ženstvu najtopljeje priporočamo to krasno zbirko, potrebitno in pred dobrim letom je pričel list "Krijes" izdajati posebno knjižico ne samo narodnih vezenin, ampak sploh narodnih ročnih del. Pri nas smo pričeli. G. Šiš nam obeta še veliko več. Izdati bo skupaj 22 zvezkov v štirih delih. Prvi del, ki obsegajo vzorce gorenjskih vezenin, je izšel drugi bo obsegal dolenske, tretji bele, četrti pa pisane vezenine in vse Kranjske. Slovenskemu ženstvu najtopljeje priporočamo to krasno zbirko, potrebitno in pred dobrim letom je pričel list "Krijes" izdajati posebno knjižico ne samo narodnih vezenin, ampak sploh narodnih ročnih del. Pri nas smo pričeli. G. Šiš nam obeta še veliko več. Izdati bo skupaj 22 zvezkov v štirih delih. Prvi del, ki obsegajo vzorce gorenjskih vezenin, je izšel drugi bo obsegal dolenske, tretji bele, četrti pa pisane vezenine in vse Kranjske. Slovenskemu ženstvu najtopljeje priporočamo to krasno zbirko, potrebitno in pred dobrim letom je pričel list "Krijes" izdajati posebno knjižico ne samo narodnih vezenin, ampak sploh narodnih ročnih del. Pri nas smo pričeli. G. Šiš nam obeta še veliko več. Izdati bo skupaj 22 zvezkov v štirih delih. Prvi del, ki obsegajo vzorce gorenjskih vezenin, je izšel drugi bo obsegal dolenske, tretji bele, četrti pa pisane vezenine in vse Kranjske. Slovenskemu ženstvu najtopljeje priporočamo to krasno zbirko, potrebitno in pred dobrim letom je pričel list "Krijes" izdajati posebno knjižico ne samo narodnih vezenin, ampak sploh narodnih ročnih del. Pri nas smo pričeli. G. Šiš nam obeta še veliko več. Izdati bo skupaj 22 zvezkov v štirih delih. Prvi del, ki obsegajo vzorce gorenjskih vezenin, je izšel drugi bo obsegal dolenske, tretji bele, četrti pa pisane vezenine in vse Kranjske. Slovenskemu ženstvu najtopljeje priporočamo to krasno zbirko, potrebitno in pred dobrim letom je pričel list "Krijes" izdajati posebno knjižico ne samo narodnih vezenin, ampak sploh narodnih ročnih del. Pri nas smo pričeli. G. Šiš nam obeta še veliko več. Izdati bo skupaj 22 zvezkov v štirih delih. Prvi del, ki obsegajo vzorce gorenjskih vezenin, je izšel drugi bo obsegal dolenske, tretji bele, četrti pa pisane vezenine in vse Kranjske. Slovenskemu ženstvu najtopljeje priporočamo to krasno zbirko, potrebitno in pred dobrim letom je pričel list "Krijes" izdajati posebno knjižico ne samo narodnih vezenin, ampak sploh narodnih ročnih del. Pri nas smo pričeli. G. Šiš nam obeta še veliko več. Izdati bo skupaj 22 zvezkov v štirih delih. Prvi del, ki obsegajo vzorce gorenjskih vezenin, je izšel drugi bo obsegal dolenske, tretji bele, četrti pa pisane vezenine in vse Kranjske. Slovenskemu ženstvu najtopljeje priporočamo to krasno zbirko, potrebitno in pred dobrim letom je pričel list "Krijes" izdajati posebno knjižico ne samo narodnih vezenin, ampak sploh narodnih ročnih del. Pri nas smo pričeli. G. Šiš nam obeta še veliko več. Izdati bo sk

Družba

SV. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)

VSTANOVljena 29. NOVembra 1914.

VZJEDINJENIH DRŽAVAH
SEVNE AMERIKE

Sedež: JOLIET, ILL.

Inkorp. v drž. III., 14. maja 1915
Inkorp. v drž. Pa., 5. apr. 1916

Naše geslo: "Vse za vero, dom in narod, vsi za enega, eden za vse."

GLAVNI ODBOR:

Tednik ..... GEORGE STONICH, 815 N. Chicago St., Joliet, Ill.
I. podpredsednik ..... JOHN N. PASDERTZ, 1505 N. Center St., Joliet, Ill.
II. podpredsednik ..... GEO. WESELICH, 5222 Keystone St., Pittsburgh, Pa.
Tajnik ..... JOSIP KLEPEC, 1006 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Zapisnikar ..... ANTON NEMANICH, Jr., 1002 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Blagajnik ..... JOHN P. ETTRIC, 1202 N. Broadway, Joliet, Ill.

NADZORNJI ODBOR:

JOSIP TEŽAK, 1151 North Broadway, Joliet, Illinois.
 MATH OGRIN, 12 Tenth St., North Chicago, Illinois.
 JOSIP MEDIC, 918 W. Washington St., Ottawa, Ill.

FINANČNI IN POROTNI ODBOR:

STEFAN KUKAR, 1210 N. Broadway, Joliet, Illinois.
 JOHN JERIC, 1026 Main St., La Salle, Illinois.
 JOHN J. ŠTUA, Box 66, Bradley, Illinois.

GLASILo: AMERIKANSKI SLOVENEC, JOLIET, ILL.

PRIPOROČAMO rojakom in rojakinjam, ki bivajo v državi Illinois in Pennsylvania, kjer ima D. S. D. državno dovoljenje poslovanja, da v svojih naseljih ustanovijo moško ali žensko društvo sv. Družine in isto pridružijo D. S. D. Osem članov (ic) zadostuje za ustanovitev društva. Sprejemajo se moški in ženske od 16. do 30. leta. Zavarujte se lahko za \$500.00 in \$250.00. Kdor je nad 45 let star se zavaruje le za \$250.00. Poleg smrtnine se zavarujete tudi za razne vrste poškodnine in operacije.

D. S. D. sprejema društva le iz Ill. in Pa., kjer ima pravico poslovati, ker ne more imeti sitnosti radi nizkih assessmentov.

Kdor izmed rojakov ali rojakinj v kateri slov. naseljini v državi Ill. ali Pa. želi navdila in pojasnila glede ustanovitev društva za D. S. D., se naj obrne na gl. tajnika: Jos. Klepec, 1006 N. Chicago St., Joliet, Ill.

VESTI Iz DOMOVINE.
(Nadaljevanje s 2 strani.)

jak, ki je bil prideljen komisiji, je potrdil, da, ko je neka ženska zamahnila proti njemu z gnojnimi vilami, jih je Muršec ujela in zaklala: Vojaka ne.

Zuram Marija je priznala, da je na tleh ležečega Wiederwohla udarila z gnojnimi vilami po nogah. Obtoženka Mikec Antonija je istotako priznala, da je na tleh ležečega Wiederwohla s snežno lopato, "Ker sem bila jezna", kakor je rekla.

Obtoženko Horvat Apaloni je obžaluje obtoženica, da je rekla obtoženki Mikec: "Prokleta Tonka, ne boš udarila?" Ona je to tajila. Obtoženec Zamuda Andrej je izjavil, da je bil v bližini pri črevljarju. Na krik je stekel iz hiše in vdel da je Ljudevik Muršec čepel na na tleh ležečem Wiederwohlu. Hotel je Muršecu le iz rok iztrgat bat. Udaril Wiederwohla.

Zaslišanih je bilo številno prič, a natančno ni vedel nihče povedati, ko se je odigral ves dogodek. Neka priča je izjavila, da se je vse odigralo bliskovo. Samo v tem so bile vse priče edine, da je vladalo silno razburjenje. O Wiederwohlu, o katerem pravi uradno poročilo, da je bil izredno vosten in točen uradnik, so priče potrdile, da je postopal silno brezobzirno; stikal je celo po lonicih. Ljudje so jokali obutpa.

Sodni dvor je stavil porotnikom glede obtoženca dve glavnih in dve stranski vprašnji. Prvi dve sta se glasili na upor in uboj, drugi eventualni na stekanje in težko telesno poškodbo s smrtnim izidom.

Državni pravnik dr. Duhač je izjavil v svojem govoru uvedoma, da se je zgražal, ko je dobil v roke spise, Misil je prvočno, da dvigne obtožbo radi umora. Toda ko je dobil izprizedenje, se je prepričal, da obtoženi niso imeli namena, da ubijejo Wiederwohla. Vsi so nekaznovani in ako jih pogleda, mora priznati, da so le žrtve. So res usmiljenja vredni. Ko jih vidi pred seboj, se mora vprašati: Ali naj bi bili zločin? Posebno dve obtoženki. In vendar so zločini, ki se morajo kaznovati. Zahteva od porotnikov, da pritride glavnim vprašanjem glede upora in uboja.

Dr. Pipuš, branitelj Alojzija Muršec in Marije Zuram, je v petčetrtinem govoru dokazoval, da ne more biti govora o uboju ali dogovorenem uboju. Obtoženi so imeli samo namen, da komisijo prestrojijo in napade. Ostro je kritikoval postopanje Wiederwohla, ki je s svojim postopanjem pritrival ljudstvo do obupa.

Dr. Rosina, branitelj obtoženega Zamude, je predvsem dokazoval, da je tožba vstaje po \$68. z neutemeljena. Naš kazenski zakon je star že 100 let in moderni državni pravnik sploh ne bi več dvignil obtožbe po tem paragrafu. Govorec o Wiederwohlu je rekkel, da ni imel potrebnega takta in ljubezni, ki je mora imeti uradnik v občevanju z ljudstvom.

Dr. Haas, branitelj obtoženega Zamude, je predvsem dokazoval, da je tožba vstaje po \$68. z neutemeljena. Naš kazenski zakon je star že 100 let in moderni državni pravnik sploh ne bi več dvignil obtožbe po tem paragrafu. Govorec o Wiederwohlu je rekkel, da ni imel potrebnega takta in ljubezni, ki je mora imeti uradnik v občevanju z ljudstvom.

Dr. Haas, branitelj obtoženega Zamude, je predvsem dokazoval, da je tožba vstaje po \$68. z neutemeljena. Naš kazenski zakon je star že 100 let in moderni državni pravnik sploh ne bi več dvignil obtožbe po tem paragrafu. Govorec o Wiederwohlu je rekkel, da ni imel potrebnega takta in ljubezni, ki je mora imeti uradnik v občevanju z ljudstvom.

Dr. Haas, branitelj obtoženega Zamude, je predvsem dokazoval, da je tožba vstaje po \$68. z neutemeljena. Naš kazenski zakon je star že 100 let in moderni državni pravnik sploh ne bi več dvignil obtožbe po tem paragrafu. Govorec o Wiederwohlu je rekkel, da ni imel potrebnega takta in ljubezni, ki je mora imeti uradnik v občevanju z ljudstvom.

Dr. Haas, branitelj obtoženega Zamude, je predvsem dokazoval, da je tožba vstaje po \$68. z neutemeljena. Naš kazenski zakon je star že 100 let in moderni državni pravnik sploh ne bi več dvignil obtožbe po tem paragrafu. Govorec o Wiederwohlu je rekkel, da ni imel potrebnega takta in ljubezni, ki je mora imeti uradnik v občevanju z ljudstvom.

Dr. Haas, branitelj obtoženega Zamude, je predvsem dokazoval, da je tožba vstaje po \$68. z neutemeljena. Naš kazenski zakon je star že 100 let in moderni državni pravnik sploh ne bi več dvignil obtožbe po tem paragrafu. Govorec o Wiederwohlu je rekkel, da ni imel potrebnega takta in ljubezni, ki je mora imeti uradnik v občevanju z ljudstvom.

Dr. Haas, branitelj obtoženega Zamude, je predvsem dokazoval, da je tožba vstaje po \$68. z neutemeljena. Naš kazenski zakon je star že 100 let in moderni državni pravnik sploh ne bi več dvignil obtožbe po tem paragrafu. Govorec o Wiederwohlu je rekkel, da ni imel potrebnega takta in ljubezni, ki je mora imeti uradnik v občevanju z ljudstvom.

Dr. Haas, branitelj obtoženega Zamude, je predvsem dokazoval, da je tožba vstaje po \$68. z neutemeljena. Naš kazenski zakon je star že 100 let in moderni državni pravnik sploh ne bi več dvignil obtožbe po tem paragrafu. Govorec o Wiederwohlu je rekkel, da ni imel potrebnega takta in ljubezni, ki je mora imeti uradnik v občevanju z ljudstvom.

čakovali so pa tudi hrvatske brate iz karlovskega okraja. Na letakih je celo stalo, da bo govoril Modrušan iz Karlovaca, član hrvatsko-srbske koalicije. Kdor pa pozna razmere, je vedel že v naprek, da Modrušana ne bo bližo, kaj še, da bi govoril.

Toda že en dan pred shodom so nanzanili vsi listi, da so državne oblasti prepovedale vse shode Slovencev, in tako tudi onega v Metliki. To pa vendar ni oviral, da se ne bi podal iz Zagreba tja sterčevičanski narodni zastopnik Peršić in tajnik stranke profesor Segvić, kako tudi član osrednjega odbora, župnika iz Brd Stepinac. Z vozom so se peljali iz Krasica preko Ozlja do Jurovskega Broda, kjer leži en kilometer preko mosta na Kolpi Metlika. Ko pa so dospeli do tega mosta, so ga našli zasedenega po avstrijskih vojakih in orožnikih, ki so imeli strogo zapoved, ne pustiti nikogar s hrvatske strani preko v Metliko. Kako tedaj preko, ko je tudi breg zaraščen po vojakih? Naši ljudje so si pomagali na ta način, da so daleč od mosta, prebredili reko, in tudi oni trije bi morali isti storiti, da niso naleteli daleč od mosta na majhen čoln, ki je je prepeljal na kranjsko stran. Bilo je že skoro tri popoldan, ko se je imel pričeti shod, na katerega so prihajali Slovenci v dolgih vrstah voz, ki so bili okrašeni s slovenskimi trobojnicami.

Ko so dospeli Hrvati v Metliko, je bilo že na tisoče naroda, med katerimi so se odlikovali Žumberčani, zlasti pa lepe Marindolke v prekrasnih narodnih nošah. Bilo je tudi mnogo Kranjčanov pod vodstvom bivšega narodnega poslanca, dr. Vinkoviča, ki so dospeli že predpoldan na vozeli ali z vlakom zgodaj zjutraj, ko še ni bil zaprt prehod na Kranjsko.

Tedaj se je razvedlo, da je shod v rasnicu prepovedan in da so oblasti podvzete vse, da bi se čim manj naroda zbral v Metliko. V ta namen so že v soboto in nedeljo predpoldan po trirat javno razglasile, da je shod prepovedan, in to, po celem onem kraju, po vseh vasih in občinah. (5 vrst zamenjene.)

Klub vsemu pa je bilo, kakor že omenjeno, v Metliku več tisoč oseb, medtem ko je bilo mesto v zastavah, zelenju in slavoljubu. V gostilnah, kamor se je narod opoldan podal k obedu, so bili držani govor. Ob treh popoldan pa se je dvignilo na tisoče ljudstva, da spremi svoje hrvatske breke preko mostu na hrvatsko stran. (Zaplenjen poludrig stopec.)

Dr. Korošča ni bilo v Metliku, ker je bil zadržan po važnih državnih poslih na Dunaju. (Hrvatska Država.)

DR. ŠUŠTERŠIĆ DOVRŠIL SVOJO KARIJERO.

Narod ga je pregnal. — Slične može čaka slična usoda.

(Jug. Čas. Urad, Washington, D. C.)

— Češka korespondenca iz Ljubljane: "Deželni glavar in poslanec v dunajskem parlamentu dr. Šušteršič se poslavlja v svojem glasilu, tedniku "Resnica" o svojih političnih pristašev in od političnega življenja. Dr. Šušteršič, ki se v novejšem času mudi v Bad Gasteinu, se ne zanima za politiko. V zadnjem času je nakupoval posestva v Švici, in kakor se sliši, se hoča tam stalno naseliti."

Glavni udarec je zadal novi Šušteršičevi stranki ljubljanski knezoškoj dr. Jeglič. V svojem pastirskem pismu je izjavil, da mu nalaga skrb za čistost katoliškega imena in za vzdržanje cerkvene discipline, povdari, da se po novem kodeksu cerkvenega prava in po encikliki papeža Benedikta XV. od 1. novembra 1914. ne sme nobena stranka imenovati "katoliška", nobeno društvo, noben list, noben podjetje, ako to v izrecno ne privoli tamošnji škofov, ker on je za vse odgovoren, kar nosi v njegovih dicezi imen "katoliško".

Ker se nova Šušteršičeva stranka imenuje "Slovenska katoliška zveza", ji prepoveduje ljubljanski škofov nositi to ime, ker stranka ne samo divergira s cerkveno-političnimi nazori knezoško-fa, temveč stoji z njimi v ostrem nasprotju.

"Slovenski Narod" je napisal pod naslovom: "Denuncijent" še en članek z ozirom na politično delovanje dr. Šušteršiča, katerega imenuje, z ozirom na politično življenje, "pokojnega." "Slovenski duhovni so poslali svojim duhovnim sobrotom, ki še pristajajo na voditelja Slovenske Ljudske Stranke, okrožnice, v katerih dokazujejo, kako je zadnji nepopravljivi Šušteršičev greh uničil vse ono, kar je prej storil za narod. Med drugim omenja, kako je dr. Šušteršič v začetku vojne opravljal denuncijantsko službo, ko je v dunajski "Reichpost" denunciral celo svojega škofa dr. Jegliča (kot katoliški deželni glavar). Duhoščka okrožnica navaja dejstva, ki so javnost večinoma že znana. Vsem je znano, kako je s čisto svojimi pomagači vrnil v najtežjih časih narodnega začetja robsko denuncijantsko službo in kako je po političnih neuspovih očit v svoji "Resnici" našim ljudem velezdajo, pomanjkanje lojalnosti, pa-

trijotizma sličnih vrlin, kakoršne pose-
dujejo možje enakega moralnega ka-
liva v nemško-nacionalnem taboru.

Vse to je znano in ne bi tega danes ponavljali, aksi bi nas ne sišla dolž-
nost, da odkrijemo norodu novo lo-
povščino kranjskega deželnega gla-
varja v slovenskega politika. Denun-
ciiral je posamezne osebe, oboževal
posamezne stranke in sramotil o-
gromno večino slovenskega naroda,
sedaj pa je na koncu dosegel vrhunc
ko je izlil svoj strup proti onim sinom
našega naroda, ki občudovala vred-
no požrtvovalnostno vrše svojo voja-
ško dolžnost. Nekaj časa sem se vrš-
namreč po nalogu notranjega ministr-
stva preiskave, kakšno razpoloženje
širijo vojaki naših domačih polkov
med narodom, objednem pa se vrši
paralelni tudi vojaške preiskave. Ka-
kor smo iz avtentičnega vira dozneli,
so se pričele preiskave na padagi de-
nunciacij, katere je deželni glavar dr.
Ivan Šušteršič osebno napisal in po-
slal na neko visoko mesto. Ta de-
nunciacija je v prvi vrsti naperjena
proti vojnikom in rezervnim častnikom

slovenskih čet, katerim on očita, da
zastrujajo še nepokorjene elemente
med vojaštvom in civilnim prebival-
stvom. V svojem pismu priporoča
dr. Šušteršič že gotovo odrede proti
tem vojaškim četam. S tem je torej
dosegel kranjski deželni glavar vrhu-
nec svoje demunciacije. Z zločinsko
roko je zabodel strupen nož v srce
našega naroda in izročil one njegove
sinove, ki prenašajo največje težko-
te strašne vojne, novi duševni muki. Ni-
mano besed, da bi označili to zlodelo.
Narod bo sodil in njegova sodba bo
strašna nad možem, ki je v času smrt-
nega viharjev postavil vse svoje sposo-
bitnosti, vso svojo moč in vso svojo po-
kvarenost v službo narodnih sovraž-
nikov."

Na to samo pristavljamo, da naj
vrši sodbo nad takimi zločinci naš
kmetski in delavski narod, — in po-
tem, ako imajo sto življenj, naj iz-
gube vseh sto!

(Konec prih.)

Kratko.

Zdravnik: "Vaš trebuh sem spravil
v kraj, vitez ste zopet, za plačo naj pa
letam za Vami!"

Bolnik: "Zakaj ne? Morda zgubite
pri tej priliki tudi Vi Vašega!"

True translation filed with the post-
master at Joliet, Ill., on August 16 1918
as required by the act of October 6 1917

"Kako novo zmago je Pershing pri-
dobil danes?"

"Naši fantje so Hunu za petami.
Radoveden sem, koliko so jih ujeli
danes."

"Nič se ne more ustavljati našim
fantom, kadar so v vročem boju."

Pod svobodnim solncem

Povest davnih dedov

SPISAL F. S. FINŽGAR

(Dalej.)

Drugi dan sem vtipotil v šumo orožje: nekaj mečev, sekir in sulic.

Pripravil se jsem brašna in oblubil vsem deseti dan po zmagi na tem metu pličilo v zlatu. Nato sem jsem poslal pocamič razkropljene po gozdih za Toper. Sam sem pred njimi dirjal na konju v Toper iskat Spiridiona.

"Kako?" sem nagovoril evnutha. Z žarečimi očmi in tresočimi rokami je prešteval skupljeni denar v prodajalni in računalnici dobiček, ki ga je nagrabil s trgovino.

"Lopov!" je zamrmral Radovan.

"Sedaj šteje denar, evnuth! Vsi evnuhi so lopovi!"

"Kako?" sem ponovil. Zakajprvič ni čul. S sključenimi prsti je pokril denarin s enašonil s prsi namizico.

"Jutri jo odpeljejo! Rustik ne odneha!"

"Smrdljivec! Ali si ga po čeljustih?"

"Nisem ga. Ampak drugo jutro je moral poiskati Cirilo in jo privesti predme. Podkuval je v pretoriju tako da se je razjokal zaradi denarja, ko se je vrnil. Toda napravil je dobro. Cirila prišla iz pretorija iz izgovorom, da gre nakupovat za pot, in se je prikrala k evnuhu."

"Kako je z jasno dvoranjanico? Ali odpotuje?"

Sušnja je zaplakala in se zgrudila k mojim nogam.

"Numida, oj Numida, otmi prejasno — reši angela!"

"Ottmen jo! Toda dva dni ne smeše zdoma!"

"Mora, danes popoldne jo odpeljejo. Pomagaj, tako tikrista, pomagaj! Despojna jo unici!"

Cirila je uhtela v obupanem, brezsolznom plaču. Iz pordelih oči ni bilo solze na bledo, upadelo lice.

"O, poglej me! Duša beži od mene od samebridnosti. In jasna gospodarica — morje žalosti, grenački kakor mira, je razlito po njenem srcu. Vse noči sva prebleddeli pred ikono Bogorodice, kadilo sva začigala Kristo — o — in ni rešitve, nipomöci. Numida će naju ne rešiš — umori naju! Spokorš se za greh — in medve poletičva kakor golobice otdot!"

"Ne blodi, sirota! Dva dni ne smeše prejasna na pot. Potem sta oteti — vse je pripravljen."

"Dva dni" — je ponovljala Cirila in se sedela kakor odsečena bilka na tla.

Teden seje nenadoma zasvetilo v evnuhovi glavi.

"Pomoč Jaz vem za pomoč," je vzkliknil. Obupana Cirila seje ozrlavaj s prosečimi očmi.

Poiskal je v satuli drobno zrnca eno zrno — in zagrnil jo bo spanec — kakor omedlevica. — Koliko sem zasljužil v Bizancu od dvorjank za ta čudoviti lekt! — Omedlele ne bo tiral Rustik na pot!"

"Če je strup" — je segla s drhtecim prst po zrnih Cirila.

"Ni — pri Bogu ni! Ne škoduje! Toda skrivenast je, da ji ni kos prizdravnik same despoinje. Kolikrat sem ukalil dvor s tem lekom! Koliko sesankov — in kako nagrajenih!"

Cirila je odšla s čudovitnimi zrnji jaz za njo ter sem se stražeč potikal ob skritih oglih krog pretorija. Opoldne je obstala lepa dvokolnica pred vrati. Za njo je prijezdila tretjina manipulalahko obroženih vojakov.

Pot me je polival, noge so mi odvedale v koleni, da sem moral sesti na kamen. Rustik jo odpelje, sem ponislil! Zrnca ni pomagala. Izgubljena je! Z dvora je ne otme nihče več.

Spomnil sem se Cirilne prošnje, naj jo umorim. Zona meje spretela ob ob misli, da bi se dotaknil tega angela. In vendar ni rešitve! Ko bi šel vun — in počakal v sasedi! Planil bi na voz, sunil voznika in zbežal! — Ne utemelj. Vijkali me ujamemo.

V grozi so tekli trenotki. Glavo mi je objela težka, ktoroi bi mi jo vkoval v svinec. Sre se je stresalo, pred pred očmi s kipele megle. Mine ura. Iz pretorij pribiži suženj. Za njim centuri. Kriknil je na spremstvo. Strahu in čakanja so mi oglušela ušesa da nisem razumel. Toda videl sem, da so vojaki pognali konje, dvokolnica se je zazibala — odšli so prazni brez Irene. Vmeni se je porodila moč tema je izginila izpred oči, začel sem šepetati molitve. Kmalu se je vrnil suženj in z njim — zdravnik.

"Rešena!"

Sputil sem se v tek in hitel k Spidi onu. Gnušil se mi je ta lakomnik. A tedaj sem poklenil preden in mu poljubil sandale. Od radostil me je premagal smeh in solzo so mi zaeno tekle iz oči. Ne vem, ali resnično toliko ljubim Epafrudit, ali Irene — ali samega sebe, da sem blaznen od radosti. Ko bi jo odpelali, bi bil počkal na Rustika in ga zabodel. To je bil moj sklep. Natobl bil planil v

vo roko, napel stegno in z dvignjeno levico čakal, da udarim po nogi v znamenje.

Prhanje konj se je čulo. Vojaki so molčali. Pod podkvami se je včasih pokazalo iskra. Cingljanje brz. Prva jezdca sta tik mene — druga dva — tretji — peti par — voz...

(Tlesk!)

Grmovje je izbruhnilo divje sence — zamahi, padci, par krikov — jaz na voz — vozni preboden pod kolosi — in šlo je kakor blisk brez sede in brez klicanja v noč — — —

Radovan je dvignil roko, kakor bi vodil bežeče konje, in ječal:

"O-o-o, si jo tel — o Numida — o-o-o-o — Perun je velik!"

Tedaj se e sunkoma odmakne zgrinjal v Numidov šotor, zunaj se razlezajo kriki — nastane vršč — vojak, ki je vstopil krkne:

"Vojska! Bežimo!"

Kakor od gada pičen je Numida planil in stal pred šotorom.

Radovala je pograbila plahost, prekučil je vrč in bežal za Numido. Tesno se je stisnil ob njega in z razprimi ustmi, se težkim jezikom golčal:

"Huni — Varhuni — Tunjuš — bežimo!"

"Sela gorijo!" javi straza. "Begunc je pripodil po cesti! Sloveni more in pozigajo. Na beg!"

"Beg, beg, beg!" je kričalo vse. Polovili so konje, pripenjali jermenje in se obrnili po cesti nazaj.

"Zaprete voz!" je zagrmel Numida.

Štirje hlapci so prgnali konje in hiteli z zaponami.

"Kako?" je vprašal Numida sužnja ob vozu.

"Popila je nekaj kapljic margaronevega soka in čašico vina. Sedaj spil!"

"Čuvaj jo skrbno! Na voz! — ne ve se, kakšne skrinvosti so s to deklico —" je mrmljal zase.

Na severu se je širil krvavi pas požiga. Po cesti so hoteli begunici na neosedlanih konjih. Numidovo spremstvo je komaj krotilo konje. Iz gozdov so doneli zdvojeni kluci, goved in mukala — vse je bežalo. Celo tice so zategnjeno kričeče triotale zbegane in zdržljivene proti jugu nad glavami bežečih.

Numida je potegnil Radovana za latket in ga vlekel v šotor, katerega niso utegnili razredti.

"Radovan, ti sev rneš!"

"Vrnem! Ne! — Numida! Bežim s teboj. K Epafrudit bezim!"

"Ne semeš! Ti moraš do Iztoka! Izroči mi pismo! Čuvaj ga kakor glavo! Moji spremjevalci ne smijo zvedeti, da sem prijatelj Slovenov! Torej — moram bežati. Ti pa nazarj!"

Radovan je menal in se obotavljaj.

Preden je pa mogel izgovoriti, mu je vtaknil Numida Iztokovo pismo v nedri in mu zagrozil:

"Starče slušaj, če ti je milo življenje!"

Godec se je komaj zavedel, ko je stal sam pred šotorom. Numida pa je odvihral za bežečim vozovom proti jugu.

ENAINDVAJSETO POGLAVJE.

Iz ožganih hlodov se je kadil siv, smdeč dim. Kroinkrog opustošenje. Celo v stepu so segali osmojeni klini trave, katero je užgal požar. Tuštan je še tlela ruša, včasih se je posvetilo v grmu, dim se je dvignil visoko. Na holmu so krakali gavrani. Jastrabi na Hemu so zaduhali vonj po osmogenjem mesu. V jatah so priveslali nad bojiščem.

Dolga in široka proga po severni Moesiji je bilo samo brezmejno razdejanje. Nobena koča ni celo stala, vse staje so bile prazne, polja pohojena in pomandvana; celi gozd izpaljen. Strašno je gospodarila vojska Slovenska. Na stotine rogov je žedelo v berezunu in se poslavljalo z grenkostjo v srcu, s prokletsvom na suhih ustnicah od spaljenih domov. Kakor tovor so ležali povezani v gosetih gručah pod milimi nebom in čakali usode. Meč Slovenov je pisal, pomecen v krv vseposvod, kamor je zasegel — z divjo slastjo grozno besedo: Osvela! Noč je prizabala krvave plamenice in po vsem nebuh se je raztočila z grozno roko napisana beseda: Osvela, Osvela! Za kosti očetov, za srca sinov in bratov — zob za zob — glavo za glavo — Dan plačila — — —

Iztok je ležal sam, daleč od Tolpe, vrhu griča. Ob njem šlem, razvezjena prnja in neokrvavljeni meč. Roke pod glavo, oči zaprte, aho gluho

za divji raj pobesnele tolpe, ki je v omotici zmagje uživala s slastjo razhlebne prirode — zasečeni plen.

(Dalje prih.)

Važno vprašanje.

Stanko nadljuge mamu nepremehno z vprašanjem: "Vaš kaj Stanko," mu reče nekoč mama, "ni me treba vpraševati za vsako malenkost, če le imaš kaj važnega, me vprašaj!"

Stanko si zapomni in reče mam: "Ti, mama, povej mi, kako daleč more mačka pljuniti?"

VI LAHKO PRISTOPITE

v naše veliko društvo, istotako vsa nad 16 let staro družina ne glede če bivate v Jolietu ali kje drugje. Ako hoče pristopiti, oglasite se, ali pište tajniku. Pismu je priložiti \$1.00, ki se potem vracuna k vplačilu, ko ste sprejeti. Če niste sprejeti se vam denar vrne. Na sejo ne rabite priti. K zdravniku greste v svojem mestu.

DOLŽNI STE

zaradi svoje žene in otrok, da se bolj zavarujete za slučaj bolezni ali smrti, da ne bodo žena in otroci trplili posmanjkanje radi vaše nemarnosti, zato zdaj dokler ste še zdrav pristopite k največjemu slovenskemu podpornemu društvu.

Društvo Sv. Družine

(The Holy Family Society)

štev. 1 D. S. D., Joliet, Illinois.

Geslo: "Vse za vero, dom in narod, vse za enega, eden za vse."

Odbor za leto 1918.

Predsednik.....George Stonich.

Podpredsednik.....Stephen Kukar.

Tajnik.....Jos. Klepec.

1006 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Zapisnikar.....John Barbich.

Blagajnik.....Anton Nemanich st.

Bolniški načelnik....Nick Jurjevič.

Reditelj.....Frank Kocjan.

Nadzorniki:

John N. Pasdert, Joseph Težak,

John Stublar.

Predporočam svoje podjetje vsem rojakom, zlasti pa našim gospodinjam.

Spoštovanjem

John N. Pasdert

Chicago tel. 2917.

Cor. Cora and Hutchins St., Joliet, Ill.

SAINT PAUL, MINNESOTA

Under the Control and Direction of Archbishop Ireland

College, Academic, Commercial and Preparatory Courses

A COLLEGE COMBINING FINEST CATHOLIC TRAINING WITH MILITARY DISCIPLINE

Designated by War Department as "Honor School"

— A distinctive school reserved to members of Military Schools in the United States

Splendid Buildings, Grounds, Library and Equipment

Junior and Senior Divisions of the Reserve Officers' Training Corps.

Eight hundred and forty-two students registered last year.

For catalog address Very Rev. H. Moynihan, D.D. Pres.

Fred Jehring Brewing Co.

JOLIET, ILLINOIS

PIVO V STEKLENICAH.

Cor. Scott and Clay Sts. Both Phones: 26. JOLIET, ILLINOIS.

STENSKI PAPIR

Velika zaloga vsakovrstnih barv, olja in firnežev. Izvršujejo se vsa barvarska dela ter občanje stenskega papirja po nizkih cenah.

Alexander Daras

Chi. Phone 376 N. W. 22

120 Jefferson St. JOLIET, ILL.

Pri prehladih

vdragnite vrat in prsa, kakor tudi stopala.

Dr. Richter & Co.

24-80 Washington Street, New York, N. Y.

POZOR ROJAKINJE!

Ali veste, kje je dobiti najboljše meso po najnižji ceni? Gotovo! V mesnici

Anton Pasdert

e dobijo najboljše sveže in prekajene klobase in najokusnejše meso

Vse po najnižji ceni. Pridite torej in poskusite naše meso.

Nizke cene in dobra postrežba je naše geslo.

Ne pozabite torej obiskati nas v naši mesnici in groceriji na vogalu Broadway and Granite Street

Chi. Phone 2678, N. W. Phone 1113.

Naročite zaboljek